

CInMED

Institut za lijekove i
medicinska sredstva Crne Gore

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU**

Podgorica, Avgust 2023. godine

SADRŽAJ

OPŠTE ODREDBE	2
MJERE ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU I NAČIN NJIHOVOG SPROVOĐENJA.....	2
PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI SVIH ZAPOSLENIH	4
NAČIN OBAVLJANJA STRUČNIH POSLOVA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU.....	8
NAČIN UTVRĐIVANJA I PROVJERE ZDRAVSTVENOG STANJA ZAPOSLENIH KOJI RADE NA POSLOVIMA SA POSEBNIM USLOVIMA RADA I DRUGIH ZAPOSLENIH.....	10
NAČIN OSPOSOBLJAVANJA I PROVJERA OSPOSOBLJENOSTI ZAPOSLENIH ZA BEZBJEDAN RAD	12
KORIŠĆENJE SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE NA RADU	12
PRETHODNI I PERIODIČNI PREGLEDI I ISPITIVANJA SREDSTAVA RADA, SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE NA RADU I USLOVA RADNE SREDINE .	15
PRVA POMOĆ, ZAŠTITA OD POŽARA I EVAKUACIJA ZAPOSLENIH.....	15
OZBILJNA, NEPOSREDNA I NEIZBJEŽNA OPASNOST	18
POSTUPCI PROVJERE ZAPOSLENIH POD UTICAJEM ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI	18
KOLEKTIVNO OSIGURANJE.....	20
EVIDENCIJE.....	20
OBAVEZE INSTITUTA PREMA INSPEKCIJI RADA	20
ZABRANA VRŠENJA POSLOVA, ODNOSNO RADNIH ZADATAKA.....	21
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	22

Na osnovu člana 16 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Službeni list CG", br. 34/14, 44/18) i člana 17 Statuta Instituta za lijekove i medicinska sredstva, Upravni odbor Instituta za lijekove i medicinska sredstva, donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU

OPŠTE ODREDBE

Član 1

Pravilnikom o zaštiti i zdravlju na radu (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se:

- mjere zaštite i zdravlja na radu i način njihovog sprovođenja,
- prava, obaveze i odgovornosti svih zaposlenih,
- način obavljanja stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu,
- način utvrđivanja i provjere zdravstvenog stanja zaposlenih koji rade na poslovima sa posebnim uslovima rada i drugih zaposlenih,
- način osposobljavanja i provjere osposobljenosti zaposlenih za bezbjedan rad,
- korišćenje sredstava i opreme lične zaštite na radu,
- prethodni i periodični pregledi i ispitivanja sredstava rada, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine,
- prva pomoć, zaštita od požara i evakuacija zaposlenih,
- ozbiljna, neposredna i neizbježna opasnost,
- postupci provjere zaposlenih pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti,
- kolektivno osiguranje,
- evidencije,
- obaveze Instituta prema inspekciji rada,
- zabrana vršenja poslova, odnosno radnih zadataka i
- druga pitanja od značaja za zaštitu na radu.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 2

Zaštita i zdravlje na radu je sastavni dio organizacije rada i radnog procesa kod „**INSTITUT ZA LJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA**” (u daljem tekstu: Institut). Organizacija i proces rada u Institutu moraju biti zasnovani na tehničko-tehnološkim, organizacionim, zdravstvenim, socijalnim i drugim mjerama zaštite koje obezbjeđuju punu zaštitu i zdravlje zaposlenih na radu.

Član 3

Pravo na zaštitu i zdravlje na radu imaju svi zaposleni koji su zasnovali radni odnos, odnosno zaključili ugovor o radu u Institutu, lica koja u Institutu obavljaju rad radi osposobljavanja kao i lica koja po bilo kom pravnom osnovu obavljaju rad u Institutu.

MJERE ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU I NAČIN NJIHOVOG SPROVOĐENJA

Član 4

Mjere zaštite i zdravlja na radu (u daljem tekstu: mjere zaštite) su svi koraci prevencije i druge mjere koje se preduzimaju ili planiraju na svim nivoima rada kod poslodavca, radi sprječavanja

ili smanjivanje rizika po život i zdravlje zaposlenih tj. poboljšanja zaštite i/ili higijene i/ili zdravlja zaposlenog.

Mjere zaštite planiraju se i obezbjeđuju se u svim procesima rada kod poslodavca, radi spriječavanja ili smanjivanja rizika po život i zdravlje zaposlenih, u postupku:

- projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja objekata namijenjenih za radne i pomoćne prostorije, kao i objekata namijenjenih za rad na otvorenom prostoru, u cilju bezbjednog odvijanja procesa rada;
- projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja tehnoloških procesa rada sa svim pripadajućim sredstvima za rad, u cilju bezbjednog rada zaposlenih i usklađivanja hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklimе i osvjetljenja na radnim mjestima i u radnim i pomoćnim prostorijama sa propisanim mjerama i normativima za djelatnost koja se obavlja na tim radnim mjestima i u tim radnim prostorijama;
- projektovanja, izrade, korišćenja i održavanja sredstava za rad, konstrukcija i objekata za kolektivnu zaštitu i zdravlje na radu, pomoćnih konstrukcija i objekata i drugih sredstava koja se koriste u procesu rada ili koja su na bilo koji način povezana sa procesom rada, tako da se u toku njihove upotrebe spriječava povređivanje ili oštećenje zdravlja zaposlenih;
- proizvodnje, pakovanja, prevoza, skladištenja, upotrebe i uništavanja opasnih materija, na način i po propisima i pravilima kojima se otklanjaju mogućnosti povređivanja ili oštećenja zdravlja zaposlenih;
- projektovanja, proizvodnje i korišćenja sredstava i opreme lične zaštite i zdravlja na radu, čijom se upotrebom otklanjaju rizici ili opasnosti koji nijesu mogli da budu otklonjeni primjenom odgovarajućih mjera zaštite;
- obrazovanja, vaspitanja i osposobljavanja u oblasti zaštite i zdravlja na radu.

Mjere zaštite ne mogu proizvesti nikakve troškove za zaposlenog.

Član 4a

Kada Institut ima svojstvo investitora za čije potrebe se izvode građevinski i/ili građevinsko-zanatski radovi, u slučaju kad radove izvode ili je predviđeno da ih izvode dva ili više izvođača radova, Institut će odrediti jednog ili više koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu.

Institut određuje koordinatora(e) za zaštitu i zdravlje na radu posebno za fazu izrade projekta i posebno za fazu izvođenja radova.

Koordinator za zaštitu i zdravlje na radu u fazi izrade projekta (u daljem tekstu: koordinator u fazi izrade projekta) je lice zaposleno kod poslodavca koje Institut u svojstvu investitora u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu pisanim putem odredi da obavlja poslove propisane navedenim Zakonom.

Koordinator u fazi izrade projekta je lice koje ima položen stručni ispit za obavljanje poslova koordinatora u fazi izrade projekta, po propisima organa državne uprave nadležnog za poslove rada.

Koordinator za zaštitu i zdravlje na radu u fazi izvođenja radova (u daljem tekstu: koordinator u fazi izvođenja radova) je lice zaposleno kod poslodavca koje Institut u svojstvu investitora u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu pisanim putem odredi da obavlja poslove propisane navedenim Zakonom.

Koordinator u fazi izvođenja radova je lice koje ima položen stručni ispit za obavljanje poslova koordinatora u fazi izvođenja radova, po propisima organa državne uprave nadležnog za poslove rada.

Član 4b

U skladu sa članom 4 stav 2 tačka 3 ovog Pravilnika direktor/ica Instituta može ograničiti upotrebu mobilnih telefona o čemu donosi Odluku kao i mjere za utvrđivanje povreda radnih obaveza sa kojima je predhodno upoznao zaposlene.

Član 5

Institut je dužan da donese i posjeduje akt o procjeni rizika, za sva radna mjesta procijeni rizike, utvrdi način i mjere za otklanjanje rizika i obezbijedi njihovo sprovođenje.

U aktu o procjeni rizika određuju se radna mjesta sa povećanim rizikom, odnosno posebnim uslovima rada, zdravstvene zahtjeve za određeni rad koje moraju da ispunjavaju zaposleni u radnom procesu ili za korišćenje pojedinih sredstava za rad na osnovu stručne ocjene ovlašćene ustanove za zdravstvenu zaštitu zaposlenih.

Akt o procjeni rizika za Institut izrađuje ovlašćena organizacija koja ispunjava uslove u pogledu kadra, organizacije, tehničkih i drugih uslova koje propisuje organ državne uprave nadležan za poslove rada tj. posjeduje Ovlašćenje za izradu akta o procjeni rizika, sa predlogom mjera za njihovo otklanjanje.

Član 6

Institut je dužan da sprovodi mjere zaštite, poštujući sljedeća načela:

- izbjegavanje rizika;
- procjenjivanje rizika;
- eliminisanje rizika na izvoru;
- prilagođavanje rada i radnog mjesta zaposlenom, naročito u pogledu konstruisanja radnog mjesta, izboru sredstava za rad, izboru radnih i proizvodnih metoda sa osvrtom na naročito izbjegavanje monotonog rada i rada pri već određenoj brzini i smanjenja njihovog dejstva na zdravlje;
- prilagođavanje tehničkom napretku;
- zamjena opasnih bezopasnim ili manje opasnim okolnostima;
- razvoja sveobuhvatne politike zaštite i zdravlja na radu, koja uključuje tehnologiju, organizaciju rada, radne uslove, međuljudske odnose i faktore radne sredine;
- davanje prednosti kolektivnim mjerama zaštite u odnosu na individualne mjere zaštite;
- davanje odgovarajućih uputstava i obavještenja zaposlenim.

PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI SVIH ZAPOSLENIH

Član 7

Zaposleni, Odgovorno lice Instituta, zaposleni sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima koji organizuju i rukovode procesom rada, neposredni rukovodilac i Stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu, u skladu sa zakonom i drugim propisima, Kolektivnim ugovorom Instituta i ovim opštim aktom, svaki u svom djelokrugu, imaju prava, obaveze i odgovornosti u vezi sprovođenja mjera zaštite i zdravlja na radu.

Član 8

Zaposleni ima pravo i obavezu da se prije početka rada upozna sa mjerama zaštite na poslovima radnog mjesta na koje je raspoređen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje.

Zaposleni je dužan da poslove na radnom mjestu obavlja sa punom pažnjom radi obezbjeđivanja svog života i zdravlja, kao i života i zdravlja ostalih zaposlenih. Zaposleni ima pravo i obavezu da se služi sredstvima i opremom lične zaštite i zdravlja na radu, da ih namjenski koristi, pažljivo rukuje sa njima i da ih održava u ispravnom stanju.

Zaposleni ima pravo i obavezu da obavi zdravstveni pregled koji odgovara riziku za zaštitu i zdravlje na radnom mjestu, na koji ga upućuje poslodavac, u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu i propisima iz oblasti zdravstvene zaštite.

Član 9

Zaposleni je dužan da se pridržava propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu i da se stara o sprovođenju i unapređivanju zaštite i zdravlja na radu.

Zaposleni koji se ne pridržava propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu i ne koristi sredstva i opremu lične zaštite i zdravlja na radu čini težu povredu radne obaveze.

Član 10

Zaposleni je dužan da se kod zasnivanja radnog odnosa, rasporeda na druge poslove, uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, promjene procesa rada, ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana i periodično u toku rada, upozna sa propisima i mjerama zaštite i zdravlja na radu u vezi sa vrstom, prirodom posla koji treba da obavlja i načinom organizovanja i sprovođenja zaštite i zdravlja na radu kod Instituta, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje.

Svaki zaposleni, a naročito zaposleni sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, dužan je da stalno upotrebljava i usavršava znanja iz zaštite i zdravlja na radu.

Član 11

Zaposleni ima pravo i obavezu da poslodavcu daje predloge, primjedbe i obavještenja o pitanjima zaštite i zdravlja na radu.

Zaposleni je dužan da prijavi zaposlenom koji neposredno organizuje obavljanje poslova, sve zapažene nedostatke, kvarove i druge pojave koje predstavljaju opasnost i mogu da ugroze zaštitu i zdravlje zaposlenih na radu.

Zaposleni koji neposredno organizuje obavljanje poslova dužan je da odmah preduzme odgovarajuće mjere za otklanjanje opasnosti i stvaranje bezbjednih uslova rada.

Član 12

Zaposleni ima pravo da odbije da radi, ako:

- prethodno nije upoznat sa svim opasnostima ili štetnostima, odnosno rizicima na radu ili ako mu poslodavac nije obezbijedio propisani zdravstveni pregled;
- prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nijesu sprovedene propisane mjere zaštite, sve dok se te mjere ne obezbijede;
- na sredstvu za rad nijesu obezbijedene propisane mjere zaštite i time mu je neposredno ugrožen život i zdravlje.

Kada zaposleni odbije da radi dužan je da se pisano obrati poslodavcu (direktoru/ici ili neposrednom rukovodiocu ili stručnom licu za poslove zaštite i zdravlja na radu) radi preduzimanja mjera koje po mišljenju zaposlenog nijesu sprovedene.

Kada zaposleni odbije da radi, a Odgovorno lice Instituta smatra da zahtjev zaposlenog nije opravdan, dužan je da odmah obavijesti Inspekciju rada.

Član 13

U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po život i zdravlje, zaposleni može da preduzme odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su mu na raspolaganju, a u slučaju neizbježne opasnosti ima pravo da napusti opasno radno mjesto, radni proces odnosno radnu sredinu.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana zaposleni ne smije da bude doveden u nepovoljniji položaj zbog štete koja bi mogla da nastane njegovim djelovanjem, osim ako je postupao nepažljivo ili nemarno.

Član 14

Zaposleni je obavezan da u skladu sa osposobljenošću i uputstvima koja je dobio od direktora/ice, neposrednog rukovodioca i stručnog lica za poslove zaštite i zdravlja na radu:

- za vrijeme rada primjenjuje propisane mjere zaštite, vodi računa o svojoj i zaštiti i zdravlju na radu drugih zaposlenih na koje utiče svojim radom ili postupcima pri obavljanju posla, namjenski koristi sredstva za rad, opasne materije, sredstva i opremu lične zaštite na radu i zaštitne uređaje, saraduje sa poslodavcem i stručnim licem kako bi se sprovele propisane mjere zaštite na poslovima na kojima radi;
- u skladu sa svojim saznanjima, odmah obavijesti poslodavca, pisano ili usmeno, ili preko predstavnika zaposlenih, o nepravilnostima, nedostacima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mjestu mogla da ugrozi njegovu ili zaštitu i zdravlje drugih zaposlenih;
- saraduje sa poslodavcem i stručnim licem dok poslodavac ne obezbijedi bezbjedne uslove za rad.

Ako odgovorno lice, poslije dobijenog obavještenja iz stava 1 alineja 2 ovog člana, ne otkloni nepravilnosti, štetnosti, opasnosti ili druge pojave u roku od tri dana ili ako zaposleni smatra da za otklanjanje utvrđenih pojava nijesu sprovedene odgovarajuće mjere zaštite, može zatražiti intervenciju Inspekcije rada i o tome obavijestiti stručno lice.

Član 15

Odgovorno lice Instituta je odgovorno:

- da organizuje i obezbijedi sprovođenje zakonskih propisa o zaštiti na radu, odredbi Kolektivnog ugovora Instituta i ovog opšteg akta;
- da se stara o obezbjeđenju finansijskih sredstava i nabavci sredstava i opreme lične zaštite i zdravlja na radu zaposlenih preko odgovarajuće službe;
- da postupa po nalogima nadležnih inspeksijskih organa koji se odnose na primjenu propisa o zaštiti na radu i
- da organizuje unapređenje zaštite i zdravlja na radu sprovođenjem osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad.

Član 16

Zaposleni sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, u zavisnosti od organizacionog oblika i mjera zaštite i zdravlja na radu koje se primjenjuju radi bezbjednijeg i sigurnijeg rada zaposlenih, odgovoran je za sprovođenje zakona i drugih propisa o zaštiti i zdravlju na radu, a naročito:

- da obezbijedi periodičan pregled i ispitivanje sredstava za rad;

- da obezbijedi slanje zaposlenih na obavezni periodični zdravstveni pregled;
- da obezbijedi bezbjednost rada na poslovima gdje prijeti opasnost po život i zdravlje zaposlenih;
- da predlaže mjere i unapređenje mjera zaštite i zdravlja na radu za zaposlene organizacionog oblika kojim rukovodi i
- da podnosi prijave protiv zaposlenih za vođenje disciplinskog postupka zbog nepridržavanja utvrđenih mjera zaštite i zdravlja na radu.

Član 17

Za sprovođenje zakona i drugih propisa o zaštiti i zdravlju na radu, Kolektivnog ugovora Instituta i ovog pravilnika odgovorno je Odgovorno lice Instituta.

Odgovorno lice Instituta, u sprovođenju mjera zaštite, dužno je:

- da zaposlene na najpogodniji način upozna sa uslovima rada i izvorima opasnosti i štetnosti na radnom mjestu;
- da zaposlene pouči o namjeni i načinu upotrebe odgovarajućih sredstava i opreme lične zaštite na radu i upozori na posljedice do kojih može doći zbog njihove neupotrebe odnosno nepravilne upotrebe;
- da stalno i neposredno nadzire izvršavanje propisanih mjera zaštite;
- da ne dozvoli zaposlenom koji ne upotrebljava propisana sredstva i opremu lične zaštite radu da obavlja posao na radnom mjestu;
- da povremeno u toku rada kontroliše stepen osposobljenosti zaposlenih u vezi sa zaštitom i zdravljem na radu;
- da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, pisano prijavi Inspekciji rada svaku smrtnu, kolektivnu, tešku i drugu povredu na radu, koja uzrokuje odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih;
- da preduzme neophodne radnje po prijavi zaposlenih u slučaju nedostataka, kvara ili pojave koja bi mogla da ugrozi život ili zdravlje zaposlenih;
- da se stara o snabdjevenosti sanitetskih ormarića i sanitetskih torbi odgovarajućim sredstvima i materijalom;
- da u slučaju nesreće na poslu i iznenadne bolesti zaposlenog pruži ili organizuje pružanje prve pomoći;
- da preduzme mjere protiv zaposlenog koji se ne pridržava mjera zaštite, a naročito kada odbija upotrebu sredstava i opreme lične zaštite na radu i
- da svojim prisustvom i nadzorom obezbijedi bezbjednost pri izvođenju radnih operacija, a naročito opasnih radova.
- da zaposlene, odnosno predstavnika zaposlenih informiše pisanim putem i o drugim pitanjima u vezi sa zaštitom i zdravljem na radu, u skladu sa zakonom.

Član 18

Zaposleni imaju pravo da odaberu predstavnika zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu i da organizuju sindikat.

Institut, zaposleni, predstavnik zaposlenih i sindikat dužni su da sarađuju u postupku utvrđivanja njihovih prava, obaveza i odgovornosti koja se odnose na zaštitu i zdravlje na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu, a naročito u vezi sa:

- svakom mjerom koja može značajno uticati na zaštitu i zdravlje na radu;
- postavljanjem stručnog lica za zaštitu i zdravlje na radu (u daljem tekstu: stručno lice), određivanjem lica za sprovođenje mjera prve pomoći, zaštite od požara i evakuacije zaposlenih i aktivnostima u vezi sa zaštitom i zdravljem na radu;
- podacima o procjeni rizika i mjerama zaštite, uključujući i one rizike sa kojima se suočavaju grupe zaposlenih izloženih posebnim rizicima;
- odlukama o mjerama zaštite koje se moraju preduzeti, kao i ako je potrebno o sredstvima i opremi lične zaštite na radu koja se koriste;
- evidencijama i izvještajima o povredama na radu koje su za posljedicu imale odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana;
- izvještajima o povredama na radu svojih zaposlenih;
- mjerama i radnjama inspeksijskih i drugih organa nadležnih za zaštitu i zdravlje na radu;
- angažovanjem pravnog lica ili preduzetnika za obavljanje stručnih poslova za zaštitu i zdravlje na radu;
- planiranjem i organizovanjem osposobljavanja i provjere osposobljenosti iz zaštite i zdravlja na radu.

Institut je dužan da omogući predstavniku zaposlenih i sindikatu da svoje primjedbe u vezi zaštite i zdravlja na radu dostave nadležnom inspektoru u postupku vršenja inspeksijskog nadzora.

Institut je dužno da predstavniku zaposlenih obezbijedi odgovarajuće oblike osposobljavanja.

Osposobljavanje iz stava 4 ovog člana sprovodi se u toku radnog vremena kod ili izvan poslodavca.

Član 19

Zaposleni, odnosno predstavnici zaposlenih ne smiju da budu dovedeni u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova u smislu člana 18 ovog pravilnika.

Institut je dužan da predstavniku zaposlenih omogući odgovarajuće odsustvo sa rada, uz naknadu zarade kao da je na radu i da pruži sva potrebna sredstva za obavljanje poslova u vezi zaštite i zdravlja na radu.

NAČIN OBAVLJANJA STRUČNIH POSLOVA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU

Član 20

Institut je dužan da organizuje i obavlja stručne poslove u zavisnosti od organizacije, prirode i obima procesa rada, broja zaposlenih koji učestvuju u procesu rada, broja radnih smjena, procijenjenih rizika i broja lokacijski odvojenih jedinica.

Institut, radi obavljanja poslova iz stava 1 ovog člana, može da:

- odredi stručno lice (iz reda svojih zaposlenih) ili
- organizuje stručnu službu za zaštitu i zdravlje na radu (u daljem tekstu: stručna služba) ili

- angažuje pravno lice ili preduzetnika koji ima ovlaštenje za obavljanje stručnih poslova.

Stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu je lice koje ima visoku stručnu spremu tehničkog i/ili tehničko-tehnološkog i drugog odgovarajućeg smjera, godinu dana radnog iskustva u struci i položen stručni ispit za poslove zaštite i zdravlja na radu u odgovarajućoj djelatnosti.

Stručna služba ne može da obavlja stručne poslove za druge poslodavce.

Institut je odgovoran za zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih bez obzira na način organizovanja i obavljanja tih poslova.

Član 21

Stručno lice, odnosno stručna služba vrši sljedeće poslove:

- savjetuje poslodavca pri planiranju, izboru i održavanju sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- savjetuje poslodavca kod opremanja i uređivanja radnog mjesta, uzimajući u obzir i uslove radne sredine;
- učestvuje u izradi stručne podloge za akt o procjeni rizika;
- organizuje prethodna i periodična ispitivanja uslova radne sredine (hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklima i osvijetljenosti);
- organizuje periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, električnih i drugih instalacija;
- predlaže mjere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, odnosno povećanim rizicima;
- na svim poslovima kod poslodavca prati primjenu mjera zaštite i održavanja sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu u ispravnom stanju;
- obezbjeđuje uputstva za bezbjedan rad i kontroliše njihovu primjenu;
- prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim bolestima, kao i bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izvještaje sa predlozima mjera za poslodavca;
- priprema i učestvuje u osposobljavanju zaposlenih za bezbjedan rad;
- predlaže mjeru zabrane rada na radnom mjestu ili upotrebe sredstva za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog, o čemu odmah obavještava poslodavca i predstavnika zaposlenih;
- neposredno saraduje i koordinira po svim pitanjima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu sa ovlašćenom ustanovom za zdravstvenu zaštitu zaposlenih;
- vodi i stara se o evidencijama iz zaštite i zdravlja na radu;
- druge poslove koje mu odredi poslodavac.

U slučaju kada Institut dozvoli dalji rad i pored preduzetih mjera u smislu stava 1 alineja 11 ovog člana stručno lice dužno je da o tome obavijesti Inspekciju rada.

Član 22

Stručne poslove zaštite i zdravlja na radu iz prethodnog člana može da obavlja pravno ili fizičko lice (ovlašćena organizacija) koje ispunjava uslove u pogledu kadrova, organizacije, tehničkih i drugih uslova koje propisuje Ministarstvo rada i socijalnog staranja Crne Gore.

Pravna i fizička lica iz stava 1 ovog člana mogu da vrše i sljedeće stručne poslove:

- izrade akta o procjeni rizika, sa prijedlogom mjera za njihovo otklanjanje,
- periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, električnih i drugih instalacija i sredstava i opreme lične zaštite i zdravlja na radu,
- ispitivanja uslova radne sredine (hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, osvjetljenosti i mikroklima),
- reviziju (ocjenu) tehničke dokumentacije sa aspekta primijenjenosti preventivnih mjera zaštite i zdravlja na radu, tehničkih propisa i standarda, radi utvrđivanja obezbijeđenosti zaštite zaposlenih u objektima za koje je urađena tehnička dokumentacija, za procese rada koji će se obavljati u njima i
- osposobljavanje i provjeru osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih.

Pravna i fizička lica podnose Ministarstvu rada i socijalnog staranja Crne Gore zahtjev sa potrebnom dokumentacijom za dobijanje ovlašćenja za obavljanje određenih poslova zaštite i zdravlja na radu.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja Crne Gore, Rješenjem ovlašćuje pravna ili fizička lica da mogu obavljati određene stručne poslove iz zaštite i zdravlja na radu u skladu sa zakonom i vodi registar ovlašćenih organizacija.

NAČIN UTVRĐIVANJA I PROVJERE ZDRAVSTVENOG STANJA ZAPOSLENIH KOJI RADE NA POSLOVIMA SA POSEBNIM USLOVIMA RADA I DRUGIH ZAPOSLENIH

Član 23

Institut je dužno da obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima rada ili sa povećanim rizikom kao i u slučajevima ponovnog angažovanja zaposlenog koji je odsustvovao sa rada na tom radnom mjestu duže od godinu dana.

U skladu sa Pravilnikom o vrsti, načinu, obimu i rokovima za obavljanje zdravstvenih pregleda zaposlenih na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno sa povećanim rizikom („Sl.list CG“, br. 43/17), vršenje periodičnih specijalističkih ljekarskih pregleda za radna mjesta sa posebnim uslovima rada u Institutu se obavljaju minimum jednom u 12 mjeseci.

Poslodavac obezbjeđuje zdravstveni pregled primjeren rizicima zaštite i zdravlja na radu i za zaposlene koji nijesu obuhvaćeni stavom 2 ovog člana, najmanje jednom u periodu od tri godine ili prije ovog roka kada to ocijeni ovlašćena ustanova za zdravstvenu zaštitu zaposlenih.

Član 24

Institut pri upućivanju zaposlenog na zdravstveni pregled zdravstvenoj ustanovi dostavlja podatke o zaposlenom sa posebnim uslovima rada sa podacima:

- kratak opis poslova na radnom mjestu,
- procjenjeni rizici na radnom mjestu i u radnoj okolini-utvrđen aktom o procjeni rizika,
- posebni zdravstveni uslovi utvrđeni aktom o procjeni rizika - koje zaposleni/a treba da ispunjava.

Izvještaj o zdravstvenom pregledu zaposlenog/e o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje određenih poslova dostavlja se direktoru/ici Instituta, na način da se ne naruši princip povjerljivosti ličnih podataka.

Nije dozvoljeno korišćenje podataka prikupljenih po osnovu zdravstvenih pregleda zaposlenih u svrhu diskriminacije zaposlenih.

Član 25

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada su radna mjesta na koja mogu biti raspoređeni i obavljati poslove tih radnih mjesta samo zaposleni koji i pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavaju i posebne uslove u pogledu pola, godina života, školske spremne, stručne osposobljenosti, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti.

Radna mjesta na kojima se poslovi obavljaju pod posebnim uslovima rada smatraju se:

- radna mjesta na kojima postoji povećani rizik od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenih;
- radna mjesta koja zbog specifičnosti zahtjeva procesa rada uslovljavaju posebne zdravstvene i psihološke sposobnosti zaposlenih za rad na tom radnom mjestu i
- radna mjesta na kojima se obavljaju specifični tehnološki procesi rada u kojima ne postoji mogućnost primjene pojedinih propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu.

U Institutu se radna mjesta sa posebnim uslovima rada određuju na osnovu Pravilnika o poslovima sa posebnim uslovima rada i uslovima koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima ("Sl.list CG", br. 70/16) i Aktom o procjeni rizika.

Član 26

Na radno mjesto pod posebnim uslovima rada može se rasporediti zaposleni koji ispunjava uslove propisane zakonom, Kolektivnim ugovorom Instituta i aktom (pravlinikom) o sistematizaciji radnih mjesta, pod uslovom da je na prethodnom zdravstvenom pregledu utvrđena zdravstvena sposobnost zaposlenog za bezbjedan rad na tom radnom mjestu.

Odgovorno lice Instituta ne smije rasporediti zaposlenog da radi na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno sa povećanim rizikom, ukoliko prethodno nije utvrdio da zaposleni ispunjava propisane uslove.

Zaposleni koji radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada odnosno sa povećanim rizikom rada je dužan da odmah obavijesti odgovorno lice Instituta, ako ocijeni da nije sposoban da radi takve poslove, kao i da obavi zdravstveni pregled na koji ga je uputilo Institut.

Institut je dužan da zaposlenog koji obavlja poslove sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom uputi na zdravstveni pregled prije isteka roka utvrđenog propisom, kada to ocijeni ovlašćena ustanova za zdravstvenu zaštitu zaposlenih. Ako se u postupku zdravstvenog pregleda utvrdi da zaposleni ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada poslodavac je dužan da ga rasporedi na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima, u skladu sa aktom o sistematizaciji.

Ukoliko se zaposleni ne može rasporediti, u smislu stava 4 ovog člana, poslodavac je dužan da mu obezbijedi druga prava u skladu sa propisima i kolektivnim ugovorom.

NAČIN OSPOSOBLJAVANJA I PROVJERA OSPOSOBLJENOSTI ZAPOSLENIH ZA BEZBJEDAN RAD

Član 27

Institut je dužan da izvrši osposobljavanje za bezbjedan rad zaposlenog kod:

- zasnivanja radnog odnosa,
- raspoređivanja na drugo radno mjesto,
- uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rada i
- ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana.

Za osposobljavanje zaposlenih i provjeru osposobljenosti za bezbjedan rad, Institut može organizovati stručnu službu za poslove zaštite i zdravlja na radu (iz reda svojih zaposlenih u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu) ili angažovati pravno lice ili preduzetnika koji ima ovlašćenje za obavljanje ovih poslova (ovlašćena organizacija).

Član 28

Institut je dužan da donese Program o osposobljavanju za bezbjedan rad zaposlenih (u daljem tekstu: program), u skladu sa procjenom rizika na radnom mjestu, kao i da, po potrebi, mijenja ili obnavlja njegovu sadržinu u zavisnosti od uvođenja novih procesa rada, novih tehnologija i sredstava za rad.

Osposobljavanje zaposlenih prilagođava se novim i promjenljivim rizicima, a po potrebi i ponavlja u određenim vremenskim razmacima u skladu sa programom.

Institut je dužan da zaposlenog, u toku osposobljavanja za bezbjedan rad, upozna sa svim vrstama opasnosti na poslovima na koje ga raspoređuje i o konkretnim mjerama za zaštitu na radu, koje su potrebne radi otklanjanja opasnosti po život, odnosno oštećenje zdravlja.

Programom se određuje način teorijskog i praktičnog osposobljavanja za bezbjedan rad zaposlenih.

Provjeru teorijske i praktične osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih Institut obavlja se na mjestu rada.

Postupak provjere teorijskog znanja stečenog putem osposobljavanja za bezbjedan rad zaposlenih vrši se po pravilu pisanim putem (test), a može i uobičajenim i najprikladnijim metodama (anketa, usmeni dio i sl.), u skladu sa procjenom rizika na radnom mjestu i Programom o osposobljavanju za bezbjedan rad zaposlenih.

Zaposlenim koji su odgovorili pozitivno na teorijski postavljena pitanja i zadovoljili kriterijume praktične provjere stečenih znanja za konkretno radno mjesto na kojem su raspoređeni izdaje se pisano uvjerenje o osposobljenosti za bezbjedan rad.

Periodične provjere teorijske i praktične osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih, određuje Institut programom iz stava 1 ovog člana.

KORIŠĆENJE SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE NA RADU

Član 29

Institut je dužan da zaposlenom obezbijedi sredstva i opremu lične zaštite na radu uz uslove propisane Zakonom i Pravilnikom o upotrebi sredstava i opreme lične zaštite na radu ("Sl. list Crne Gore", br. 135/21).

Institut je dužan da obezbijedi da zaposleni sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu koristi u skladu sa namjenom i primijenjenim mjerama zaštite.

Član 30

Zaposlenima koji su tokom rada izloženi različitim uticajima štetnih faktora kao posljedica tehničko - tehnološkog procesa i opasnostima pri radu u i van objekata Instituta, a u svrhu zaštite njihovog života i zdravlja dodjeljuju se na korišćenje sredstva i oprema lične zaštite na radu, ako se rizici, opasnosti i štetnosti nijesu mogli otkloniti primjenom odgovarajućih preventivnih mjera.

Član 31

Radna mjesta, odnosno poslovi na kojima se dodjeljuju i koriste sredstva i oprema lične zaštite na radu i ostale odredbe vezane za ovu obavezu Instituta i zaposlenih, određeni su propisima, standardima i aktom o procjeni rizika na radnom mjestu.

Normativ sredstava i opreme lične zaštite na radu koja pripadaju zaposlenom, se nalazi u tabelarnom prilogu koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Član 32

Sva sredstva i oprema lične zaštite na radu su svojina Instituta i daju se na korišćenje zaposlenima, te se ne smiju prisvajati, otuđivati ili namjerno uništavati od strane zaposlenih i pojedinaca.

Ponašanje suprotno stavu 1 ovog člana predstavlja težu povredu radne dužnosti.

Član 33

Potreba primjene sredstava i oprema lične zaštite na radu na pojedinim radnim mjestima i poslovima utvrđuje se na osnovu prethodne procjene rizika, analiza i naknadnih opažanja izvora opasnosti i emisija štetnosti, u skladu sa važećim propisima i standardima.

Član 34

Prilikom otvaranja novih radnih mjesta, kao i prilikom izmjene tehnološkog postupka ili lokacije sredstava za rad koja bitno odstupa od prethodnih parametara zaštite i zdravlja na radu i mogu imati uticaja na vrstu i količinu potrebnih sredstava i opreme lične zaštite na radu, odgovorno lice Instituta projektuje potrebu dodatne nabavke i korišćenja sredstava i opreme lične zaštite na radu.

Član 35

Zaduživanje i razduživanje zaposlenih sa sredstvima i opremom lične zaštite na radu vrši se preko neposrednih rukovodilaca, stručne službe ili stručnog lica za poslove zaštite i zdravlja na radu.

Zaposleni prilikom zaduživanja, odnosno razduživanja sredstvom i opremom lične zaštite na radu potpisuje potvrdu - revers o prijemu ili razduženju istog.

Član 36

Neposredni rukovodilac, stručna služba ili stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu izdaje zaposlenom potvrdu - revers o zaduženju i razduženju sredstava i opreme lične zaštite na radu u sljedećim slučajevima:

- kada zaposleni stupa na posao ili mijenja radno mjesto;
- kada zaposleni istroši sredstva i opremu lične zaštite na radu i
- kada zaposleni prekida radni odnos u Institutu;

Član 37

Zabranjeno je iznošenje sredstava i opreme lične zaštite na radu izvan objekata Instituta, osim za izvršavanje poslova za potrebe Instituta.

Zaposleni mogu iznositi radna odijela radi pranja i čišćenja, uz dozvolu neposrednog rukovodioca.

Član 38

Neposredni rukovodioci su dužni u svom djelokrugu rada da vode brigu o čišćenju određenih sredstava i opreme kolektivne zaštite na radu (dezinfekciji) i isto da sprovedu bar jednom u tri mjeseca.

Član 39

Odgovorno lice Instituta na kraju svake godine vrši analizu potreba sredstava i opreme lične zaštite na radu za narednu godinu radi usaglašavanja stanja sa potrebama Instituta.

Član 40

U skladu sa ovim pravilnikom, nabavljati se mogu samo sredstva i oprema lične zaštite na radu samo ako Institut za njih raspolaže sa propisanom dokumentacijom na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi, u kojoj je proizvođač, odnosno isporučilac naveo sve bezbjednosno-tehničke podatke koji su važni za ocjenjivanje rizika na radu sa njima i da su obezbijedene sve mjere zaštite koje su određene dokumentacijom u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu.

Član 41

Trebovanje sredstava i opreme lične zaštite na radu se vrši u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 42

Zaposleni koji su snabdjeveni sredstvima i opremom lične zaštite na radu dužni su da ista koriste i da vode brigu o njima za cijelo vrijeme korišćenja radnog procesa, tj. za cijelo vrijeme dok im prijete opasnost po život ili zdravlje na radu.

Član 43

Zaposleni kojima su sredstva i oprema lične zaštite na radu data na korišćenje dužni su da staraju o njima domaćinski kako bi što duže bila pogodna za upotrebu i efikasna za zaštitu i zdravlje na radu.

Član 44

Zaposleni kojem se sredstvo i oprema lične zaštite na radu uništi ili bude neprikladno za upotrebu prije isteka roka trajanja zbog nepredviđenih razloga (uništenja, cijepanja), obavljanja dugotrajnih i intenzivnih radova na kojima se sredstvo brže amortizuje, lošeg kvaliteta sredstva i opreme lične zaštite i zdravlja na radu i slično ima pravo da zahtijeva i dobije na korišćenje drugo sredstvo i opremu lične zaštite na radu.

Član 45

Zaposlenom se može izdati na upotrebu novo sredstvo i oprema lične zaštite na radu tek po razduženju rashodovanog, odnosno ranije zaduženog sredstva.

Član 46

Odgovorno lice je dužno da osigura potrebna sredstva i opremu lične zaštite na radu učenicima na praktičnoj nastavi i studentima na praksi, kao i svim drugim licima koja učestvuju u radnim procesima ili su prisutna u procesu rada i radnoj sredini u Institutu.

Član 47

Kada se sredstvo i oprema lične zaštite na radu uništi na način da se više ne može upotrebljavati ili ako je isteklo vrijeme propisano za njegovu upotrebu, ono se rashoduje.

Rashodovanje sredstava i opreme lične zaštite na radu vrši neposredni rukovodilac, komercijalna služba, stručna služba ili stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu o čemu se zaposlenom izdaje potvrda.

Član 48

Održavanje sredstava i opreme lične zaštite na radu vrše sami zaposleni koji su zaduženi sa tim sredstvima.

Zaposleni su dužni da sredstva i opremu lične zaštite i zdravlja na radu namjenski koriste.

PRETHODNI I PERIODIČNI PREGLEDI I ISPITIVANJA SREDSTAVA RADA, SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE NA RADU I USLOVA RADNE SREDINE

Član 49

Prethodni i periodični pregledi i ispitivanja objekata, tehnoloških procesa, sredstava rada, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine vrše se u cilju obezbjeđivanja kvaliteta izvedenih radova i rada na propisan način u toku izvođenja procesa rada.

U cilju utvrđivanja primjene propisanih mjera zaštite, Institut obezbjeđuje vršenje pregleda i ispitivanja objekata, tehnoloških procesa, sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu, standardima i drugim propisima radi utvrđivanja da li je primijenjenim mjerama osiguran bezbjedan rad, uputstvima proizvođača, tehničkim propisima i domaćim standardima.

Institut je dužan da zaposlenim da na upotrebu sredstva za rad samo ako od ovlašćene organizacije posjeduje stručni nalaz odnosno izvještaj o njihovim izvršenim pregledima i ispitivanjima, sa ocjenom da su na njima obezbijeđene propisane mjere zaštite.

PRVA POMOĆ, ZAŠTITA OD POŽARA I EVAKUACIJA ZAPOSLENIH

Član 50

Institut je dužan da preduzme potrebne mjere i odredi zaposlene za pružanje prve pomoći, zaštitu od požara i evakuaciju zaposlenih u zavisnosti od vrste radnog mjesta i djelatnosti, kao i od broja zaposlenih i prisustva drugih lica, u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju ove oblasti.

Za primjenu mjera iz stava 1 ovog člana mora da se obezbijedi veza sa službama u i van poslodavca, posebno u pogledu prve pomoći, hitne medicinske pomoći, spašavanja i zaštite od požara.

Broj zaposlenih iz stava 1 ovog člana, njihova osposobljenost i raspoloživa oprema zavisi od obima i/ili specifične opasnosti kod Instituta.

Za pružanje prve pomoći mora biti osposobljeno tehničko i nadzorno osoblje (rukovodioci, upravnici, nadzornici i sl.), kao i najmanje 2% od ukupnog broja zaposlenih koji su zaposleni u jednoj radnoj smjeni.

Osposobljavanje za pružanje prve pomoći se obavlja teorijski i praktično, a vrši ga Crveni krst Crne Gore.

Crveni krst Crne Gore organizuje osnovni i napredni kurs prve pomoći za zaposlene u radnim organizacijama. Osnovni kurs u pružanju prve pomoći traje 5h (300 minuta) i organizuje se u jednom danu (u skladu sa planom i programom osnovne obuke).

Periodična provjera znanja iz oblasti prve pomoći vrši se od strane Crveni krst Crne Gore u roku od 2 godine.

Institut je dužan da obezbijedi da se zaposleni, prema posebno utvrđenom programu, upoznaju sa opasnostima od požara vezanim za poslove i zadatke na koje su raspoređeni, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom priručnih aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara i sa materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara u skladu sa članom 101 Zakona o zaštiti i spašavanju ("Sl. list CG", br. 13/07, 32/11, 54/16 i 146/21).

OSNOVNI PROGRAM OBUKE PRVE POMOĆI – CRVENI KRST CRNE GORE

Tema	Metodologija	Trajanje
Uvod, predstavljanje instruktora, učesnika, organizacije i plana obuke	Razgovor	10 min
UVOD U PRVU POMOĆ - značaj, cilj, mjere, procjena stanja, prvi pregled, sredstva i postupci prve pomoći	Prezentacija	15 min
TRIJAŽA – stepen rangiranja povreda	Prezentacija i rad u grupama	30 min
STANJA I OBOLJENJA (srčani udar, moždani udar, astma, epilepsija, dijabetes, histerija, alergija)	Prezentacija	40 min
SISTEMSKI EFEKAT DEJSTVA VISOKE TEMPERATURE (toplotni udar, sunčanica, opekotine, udar struje) i OŠTEĆENJA HLADNOĆOM	Prezentacija	15 min
UJEDI/UBODI ŽIVOTINJA I INSEKATA (zmija, krpelj...)	Prezentacija	15 min
TROVANJA I GUŠENJA	Prezentacija	15 min
POVREDE KOŠTANO ZGLOBNOG SISTEMA – (otvoreni i zatvoreni prelomi, iščašenja i imobilizacija)	Prezentacija i praktičan rad u parovima	25 min
KRVARENJE - (načini zaustavljanja krvarenja, unutrašnje krvarenje, krvarenje iz nosa, povrede mekih tkiva, strano tijelo...)	Prezentacija i praktičan rad u parovima	45 min
KPR – kardio-pulmunalna reanimacija kod odraslih, djece i beba, krp kod utopljenika, stavljanje u bočni relaksirajući položaj)	Prezentacije i individualni praktičan rad, (proba i polaganje)	60 min
Pitanja učesnika	Razgovor	10 min

Test	Individualno – pismeno polaganje testa	15 min
Evaluacija treninga	Popunjavanje evaluacionog lista	5 min

Institut je dužan da najmanje jednom godišnje vrši provjeru znanja zaposlenih u skladu sa opštim aktom tj. preduzetnim Planom zaštite i spašavanja od požara.

Provjera znanja zaposlenih iz oblasti zaštite od požara i evakuacije se po pravilu vrši Test metodom.

Institut je dužan da opštim aktom - preduzetnim Planom zaštite i spašavanja od požara utvrdi mjere u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem zaštite od požara, da odredi odgovorno lice koje je dužno da se stara o sprovođenju mjera zaštite od požara i da obezbijedi da to lice bude stručno osposobljeno za uspješno vršenje poslova zaštite od požara.

Institut opštim aktom - preuzetnim Planom zaštite i spašavanja od požara, naročito uređuje :

- mjere zaštite od požara za tehnološke jedinice gdje postoji opasnost od požara, uz bližu
- razradu obaveza svakog zaposlenog u pogledu kontrole i sprovođenja propisa iz oblasti
- zaštite od požara;
- način vršenja unutrašnje kontrole sprovođenja zaštite od požara, kao i dužnosti,
- odgovornosti i ovlašćenja zaposlenih koji tu kontrolu neposredno vrše;
- postupak i način upoznavanja zaposlenih prilikom stupanja na rad ili raspoređivanja
- na drugo radno mjesto sa opasnostima od požara vezanim za to radno mjesto, kao i način
- obučavanja i provjere znanja zaposlenih u rukovanju sredstvima i opremom za gašenje
- požara;
- prostorije, prostore i mjesta na kojima se ne smije proizvoditi, koristiti ili prenositi
- otvorena vatra;
- vrstu i količinu opreme i sredstava za gašenje požara, raspored opreme i sredstava,
- kao i vrijeme ispitivanja njihove ispravnosti;
- zadatke i odgovornosti rukovodećih lica u vezi sa sprovođenjem mjera zaštite od požara;
- odgovornost zaposlenih zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara;
- obaveze zaposlenih u slučaju izbijanja požara.

Na opšti akt iz stava 1 ovog člana saglasnost daje Ministarstvo.

Institut za stručne poslove u oblasti zaštite od požara:

- ispitivanja, servisiranja i održavanja instalacija i uređaja za automatsko otkrivanje i dojavu požara;
- ispitivanja, servisiranja i održavanja instalacija hidrantske mreže;
- ispitivanja, servisiranja i održavanja stabilnih instalacija za gašenje požara;

- ispitivanja, servisiranja i održavanja instalacija evakuacione i panik rasvjete;
- ispitivanja, servisiranja i održavanja instalacija i uređaja za detekciju eksplozivnih i zapaljivih gasova i drugih štetnih gasova;
- ispitivanja, servisiranja i održavanja instalacija za odvođenje dima i toplote;
- obuke zaposlenih iz oblasti zaštite od požara i sprovođenja vježbi evakuacije i
- ispitivanja i mjerenja zaštitnog sloja protivpožarnih namaza i premaza protivpožarne zaštite
- za izolaciju i zaptivanje zazora i prodora kablovskih i cijevnih instalacija i konstruktivnih elemenata, povjerava pravnom licu koje je registrovano za tu djelatnost u MUP CG – Direktorat za zaštitu i spašavanje.

OZBILJNA, NEPOSREDNA I NEIZBJEŽNA OPASNOST

Član 51

Institut je dužan da obavijesti sve zaposlene koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj ili neposrednoj opasnosti o vrsti rizika i o mjerama zaštite.

Institut je dužan da, prilikom ozbiljne, neposredne i neizbježne opasnosti, mjerama i uputstvima, zaposlenim omogući zaustavljanje rada i upućivanje na bezbjedno mjesto.

Institut ne može zahtijevati od zaposlenih da nastave rad u situaciji u kojoj postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u slučaju spašavanja ljudskih života.

Član 52

U slučaju da je kod Instituta došlo do neobičnih i nepredvidivih okolnosti koje su van kontrole Instituta ili posebnih događaja čije posljedice nije bilo moguće izbjeći uprkos sprovedenim mjerama zaštite, Institut se oslobađa od odgovornosti.

POSTUPCI PROVJERE ZAPOSLENIH POD UTICAJEM ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI

Član 53

Zaposleni ne može da započne i obavlja rad pod uticajem sredstava zavisnosti (alkohol, droga i sl.).

Zaposleni je dužan da se podvrgne provjeri da li je pod uticajem sredstava zavisnosti, na način i po postupku utvrđenim ovim Pravilnikom i u skladu sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima.

Zaposleni koji odbije da se podvrgne provjeri, ne smije započeti rad i čini težu povredu radne obaveze, dok se ne podvrgne provjeri.

Provjera da li je zaposleni pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti vrši se u slučajevima:

- ako je zaposleni u očigledno pijanom stanju ili ako postoji osnovana sumnja da je pod uticajem alkohola;
- ekscenog ponašanja zaposlenog, tuče, remećenja procesa rada, izazivanje materijalnih šteta, vrijeđanja drugih zaposlenih i drugim sličnim slučajevima;
- kada lice sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, odnosno neposredni rukovodilac, kao i stručno lice za zaštitu i zdravlje na radu, procijene da treba izvršiti provjeru i

- kada je došlo do povrede na radu zbog očigledne nepažnje povrijeđenog ili drugog lica, kada postoji sumnja u uzročno posljedičnu vezu sa uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti.

Član 54

Provjeru (kontrolu koncentracije alkohola ili drugih sredstava zavisnosti u dahu ili krvi) da li je zaposleni pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti vrši se od strane Komisije koju odlukom imenuje direktor/ica.

Komisiju čine tri člana koja se po pravilu sastoji od:

- neposrednog rukovodioca,
- stručnog lica za zaštitu i zdravlje na radu odnosno predstvanika Ovlašćene organizacije za poslove zaštite i zdravlja na radu sa kojom je poslodavac sklopio Ugovor o obavljanju poslova zaštite i zdravlja na radu i
- predstavnika zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu (ukoliko je izabran od strane zaposlenih) ili predstavnika sindikata ili neko drugo lice zaposleno kod poslodavca .

Komisija iz stava 1 ovog člana radi provjere prisustva alkohola u organizmu ili postojanja znakova alkoholne poremećenosti, odnosno da li se nalazi pod dejstvom opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci može zaposlenog da podvrgne ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata za mjerenje alkoholisanosti (alkometar i dr.), odnosno pomoću odgovarajućih sredstava i metoda za utvrđivanje prisustva psihoaktivnih supstanci (test za utvrđivanje prisustva psihoaktivnih supstanci) ili upućivanjem u nadležnu zdravstvenu ustanovu sa kojom poslodavac (Institut) ima ugovor za ovu vrstu usluga.

Poslodavac (Institut) u svrhu mjerenja alkoholisanosti pomoću alkometra može povjeriti Unutrašnjoj Službi zaštite ili Službi zaštite imovine i lica sa kojom poslodavac ima ugovor za usluge ovog tipa. Mjerenje alkoholisanosti vrši se sa kalibrisanim alkometrom, a mjerenje vrši lice koje je obučeno za rad sa alkometrom.

O izvršenoj provjeri Komisija iz stava 1 ovog člana sačinjava Zapisnik i o rezultatima provjere izvještava odgovorno lice Instituta (direktora/icu).

Zapisnik o utvrđivanju alkoholisanosti odnosno prisustva opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci se vodi bez obzira na način provjere i isti sadrži:

- podatke o ispitivanom zaposlenom radniku,
- podatke o mjestu i vremenu provjere,
- podatke o licu koje vrši provjeru,
- podatke o načinu utvrđivanja alkoholisanosti sa rezultatima,
- podatke o svjedoku/cima,
- mogućnost nastavka rada ili potreba za udaljenjem zaposlenog sa rada.

Zapisnik potpisuje Komisija koja je obavila provjeru, svjedoci i kontrolisani zaposleni.

Ako zaposleni odbije alkotestiranje, odnosno provjeru da li je pod uticajem drugih sredstava zavisnosti i odbije da potpiše Zapisnik, Komisija zapisnički konstatuje razloge odbijanja, a što za posledicu ima utvrđivanje visoke vjerovatnoće da je zaposleni pod dejstvom alkohola ili drugih sredstava zavisnosti, te izricanje zakonom propisanih mjera prema zaposlenom.

Zaposleni kod koga se utvrdi veći procenat alkohola od procenta dozvoljenog Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima ili kod koga se utvrdi da je pod uticajem sredstava zavisnosti, ne smije započeti tj. nastaviti rad i čini težu povredu radne obaveze.

Kada se utvrdi ili smatra prema odredbama ovog Pravilnika da je zaposleni pod uticajem alkohola ili drugog sredstva zavisnosti, dužan je prekinuti rad odmah po prijemu naloga o udaljenju sa rada.

Ako zaposleni odbije napustiti mjesto rada, radi postupka udaljenja sa radnog mjesta poziva se Unutrašnja Služba zaštite ili drugo pravno lice ili preduzetnik (koji imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti shodno Zakonu o zaštiti lica i imovine) sa kojom Ustanova ima ugovor za obavljanje poslova Zaštite.

U smislu ovog Pravilnika smatraće se i bez provjere alkoholisanosti, da je pod uticajem alkohola:

- Zaposleni za kojeg je utvrđeno da je za vrijeme ili neposredno prije rada konzumirao alkohol,
- Zaposleni koji odbije ili ne omogući da se utvrdi da li je pod uticajem alkohola, ako ga je na provjeru pozvala ovlašćena komisija,
- Zaposleni koji odbije da preda alkohol koji je donio na radno mjesto.

KOLEKTIVNO OSIGURANJE

Član 55

Institut je dužan da zaposlene obavezno osigurava od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

Premije za osiguranje iz stava 1 ovog člana padaju na teret poslodavca, a određuju se u zavisnosti od nivoa rizika od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

EVIDENCIJE

Član 56

Institut vodi evidencije iz oblasti zaštite i zdravlja na radu utvrđene zakonom i drugim propisima.

Evidencije iz stava 1 ovog člana vode stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu, stručna služba ili ovlašćena organizacija u zavisnosti od načina organizovanja i vođenja stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu.

OBAVEZE INSTITUTA PREMA INSPEKCIJI RADA

Član 57

Institut je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, pisano prijavi Inspekciji rada svaku smrtnu, kolektivnu, tešku i drugu povredu na radu, koja uzrokuje odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih.

Član 58

Zakonom je regulisan način vođenja evidencije o povredama na radu koje vodi Institut u posebnoj knjizi u kojoj se vode i ostale evidencije iz oblasti rada.

Institut je dužan da izda zaposlenom koji je povrijeđen i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog izvještaj o povredi na radu, u roku i na obrascu koji se propisuje aktom

organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Institut je dužan da inspektoru prilikom vršenja uviđaja pruži sve neophodne informacije i dokumentaciju neophodne za utvrđivanje činjenica koje su dovele do smrtne, kolektivne i teške povrede na radu.

Član 59

Institut je dužan da omogući nadležnom inspektoru vršenje inspeksijskog nadzora bez njegovog prethodnog obavještenja Institutu i da mu omogući da uđe u poslovne prostorije, u skladu sa zakonom.

Institut je dužan da inspektoru omogući pregled prostorija i sredstava za rad, da mu zaposleni daju potrebna obavještenja i da mu stavi na uvid isprave, odnosno podatke potrebne za vršenje nadzora nad primjenom propisa o zaštiti i zdravlju na radu.

Institut je dužan, da na zahtjev inspektora, obezbijedi izvještaj o stanju zaštite i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim mjerama u ovoj oblasti.

Institut je dužan da saraduje sa predstavnikom zaposlenih, blagovremeno odgovara na njihovo mišljenje i zahtjeve, dostavlja izvještaje o uzrocima povreda sa smrtnim i teškim posljedicama, omogući inspeksijski nadzor i prisustvo predstavnika zaposlenih inspeksijskom nadzoru, kada to on zahtijeva.

Član 60

Odgovorno lice Instituta je dužno da u roku od tri dana od isteka pojedinačno postavljenih rokova određenih rješenjem za izvršenje mjera, pisano obavijesti inspektora da li su naređene mjere izvršene.

U slučaju kada Institut istovremeno izvodi radove sa ostalim poslodavcima - izvođačima radova na istom, odnosno zajedničkom gradilištu ili radilištu, odgovorno lice Instituta je dužno da sa ostalim izvođačima radova zaključi ugovor o organizovanju i sprovođenju mjera zaštite i zdravlja na radu prije početka izvođenja radova isti obavezno dostavi inspekciji rada, najkasnije pet dana prije početka radova.

U slučaju kada Institut izvodi radove duže od 30 radnih dana i na kojima je istovremeno zaposleno više od 20 lica ili na kojima obim radova traje duže od 15 mjeseci ili je zaposleno više od 500 lica dužan je da, najkasnije pet dana prije početka radova, inspekciji rada dostavi prijavu o početku radova.

U slučaju kada Institut gradi, vrši rekonstrukciju ili ruši objekte dužno je da izradi Plan mjera zaštite i zdravlja na radu, u skladu sa aktom Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore.

ZABRANA VRŠENJA POSLOVA, ODNOSNO RADNIH ZADATAKA

Član 61

Odgovorno lice Instituta će zabraniti vršenje poslova, odnosno radnih zadataka zaposlenima koji se ne pridržavaju propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu, koriste sredstva za rad na kojima nijesu obezbijeđene mjere zaštite, ne koriste propisana sredstva i opremu lične zaštite na radu, nijesu se podvrgli provjeri osposobljenosti za bezbjedan rad, ako utvrdi da rade na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno povećanim rizikom, a ne ispunjavaju propisane uslove za rad na tim radnim mjestima, ako se nijesu podvrgli zdravstvenom pregledu u propisanom roku, ako odbijaju da postupe po uputstvima za bezbjedan rad i odbiju da se podvrgnu provjeri da li su pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti.

Zbog razloga iz stava 1 ovog člana, zaposleni mogu biti privremeno udaljeni sa mjesta rada dok ovi razlozi traju.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 62

Nepoštovanje odredbi ovog Pravilnika od strane zaposlenih predstavlja težu povredu radnih obaveza i dužnosti.

Član 63

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju da važe sva akta kojim se reguliše oblast zaštite i zdravlja na radu i ista treba uskladiti sa istim.

Član 64

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku za njegovo donošenje.

Član 65

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom njegovog donošenja.

Broj: 3020/23/276/4-5561
Podgorica, 14.08.2023. godine

**PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA**

dr subspec. Vasilije Đurašković